

АНАЛІЗ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ІТ КОМПАНІЇ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АКВЕЛОН УКРАЇНА»)

В сучасних умовах галузь інформаційних технологій (ІТ) є одним із форпостів національної економіки української держави. Значення і роль цієї галузі стрімко зростає протягом останніх років завдяки тому, що ІТ широко розповсюджується по всім гілкам традиційних галузей (металургія та хімічна промисловість, сільське господарство, фінанси та банківська справа тощо).

Питання діяльності ІТ бізнесу піднімалось у працях Виговської Н.Г., Дідух Т.М., Коломійця О.Г., Лоскоріх Г.Л., Лось З.В., Муленко А.І., Назаренко С.М., Полчанова А.Ю., Ходакевич Б.О., Чижова В.А. та інших. Проблематиці антикризового фінансового управління підприємств присвячувались роботи таких науковців як Батрак О.В., Жежерун Ю. В., Жовтанецька Я.В., Зверяков О.М., Зленко Н.В., Литвин А.В., Перетятко Л.А., Прохорова Ю. В., Рудик О.Р., Силкін О.С., Сметанюк О.А., Терещенко О.О., Чимирич С. В. За результатами аналізу наукового доробку здобувачів наукових ступенів в Україні було виявлено 13 захищених дисертацій з проблематики антикризового фінансового управління. Головним чином роботи відповідали 2 науковим спеціальностям 08.00.08 - Гроші, фінанси і кредит та 08.00.04 - Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Встановлено важливу роль докторської дисертації Терещенка О.О. як основи для подальших вітчизняних досліджень в цій сфері. В той же час питання специфіки ІТ галузі залишилось поза увагою дослідників.

ТОВ «Аквелон Україна» – аутсорсингова компанія, яка з 2000 року розробляє проекти для клієнтів по всьому світу, від невеликих стартапів до компаній зі списку Fortune 500. У 13 офісах по всьому світу компанія створює програмне забезпечення для великих корпоративних продуктів і додатків у сфері штучного інтелекту. Комплексне застосування горизонтального та вертикального аналізу до оцінки активів та джерел фінансування ТОВ «Аквелон Україна» протягом 2020-2022 рр. дало можливість виявити: 1) позитивну динаміку майнового потенціалу компанії (зростання розміру активів на 72,45 % та робочого капіталу на 70,96 %); 2) сталість структури активів (з значною часткою оборотних активів) та пасивів (з значною часткою власного капіталу).

За допомогою економіко-статистичних методів було виявлено тенденцію до нарощення ділової активності ТОВ «Аквелон Україна», прискорення обороту його дебіторської заборгованості та уповільнення темпів обороту кредиторської оборотності, а також позитивні зміни в прибутковості в частині зростання рентабельності активів та пасивів із збереженням структури доходів та витрат.

Для аналізу ймовірності банкрутства ТОВ «Аквелон Україна» у 2020 - 2022 рр. була використана адаптована модель для країн, що розвиваються, запропонована Альтманом з додаванням константи 3,25:

$$Z = 3,25 + 6,56 * X1 + 3,26 * X2 + 6,72 * X3 + 1,05 * X4$$

Порядок розрахунку інтегрального показника представлено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Аналіз ймовірності банкрутства ТОВ «Аквелон Україна» у 2020 - 2022 рр.

Коефіцієнт	Коригуючий параметр	2020	2021	2022
X1 (Робочий капітал/Активи)	6,56	0,6688	0,5864	0,6630
X2 (Нерозподілений прибуток/Активи)	3,26	0,6883	0,6459	0,7189
X3 (Операційний прибуток/Активи)	6,72	0,2100	0,2031	0,2349
X4 (Власний капітал/Активи)	1,05	0,6899	0,6470	0,7198
Z		12,0171	11,2465	12,2773

Джерело: розрахунки автора на основі фінансової звітності ТОВ «Аквелон Україна» у 2020 - 2022 рр.

Результати розрахунку свідчать, що кредитний рейтинг ТОВ «Аквелон Україна» у 2020 - 2022 рр. відповідає кредитному рейтингу на рівні AAA, що свідчить про те що ймовірність банкрутства є дуже низькою.

Список використаної літератури

1. Polchanov A.Y., Vyhovska N.G., Ostapchuk T.P., Diachek S.M. Profitability determinants of companies in IT industry: case of Ukraine. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2023. Issue 2. PP. 190–196. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/190>

2. Виговська Н.Г., Полчанов А.Ю., Литвинчук І.В., Городиський М.П., Полчанов О.Ю. ІТ-бізнес як об'єкт фінансового управління. Економіка, управління та адміністрування. 2023. Вип. 3(105). С. 159–165. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-3\(105\)-159-165](https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-159-165)